

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Nagy Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Maschefszyk Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vállalkozási díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. november 17. napján kelt 19.G.41.740/2009/33. számú ítélete ellen az alperes által benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részeit nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000,- (Kettőszázezer) Ft + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjat, és fizessen meg az államnak az illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt 881.030,- (Nyolcszáznyolcvanegyezer-harminc) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állami adóhatóság külön felhívására.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s

A fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó és az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesi jogelőd mint alvállalkozó és az I. rendű alperes mint megrendelő alvállalkozási szerződést kötöttek 2009. február 2-án a Budapest VII. kerület ... u. 23-27. szám alatti építkezés felületképzési munkálatai elvégzésére. A vállalkozási díjat kétszeri glettelés és két réteg diszperziós festéssel történő festés figyelembevételével kb. 6500 m<sup>2</sup> felületen 1.250,- Ft/m<sup>2</sup> áron határozták meg azzal, hogy mindennemű más munka megegyezés tárgyát képezi, mely munkálatokra az alvállalkozó árajánlatot nyújt be a megrendelő felé.

A szerződés alapján a felperesi jogelőd részére az I. rendű alperes részteljesítési igazolások, illetve részszámlák alapján 5.000.000,- Ft-ot fizetett ki, amely összeg nem fedezte a felperesi jogelőd által elvégzett munkákat.

2009. január 29-én a II. rendű alperes mint új generálkivitelező és az I. rendű alperes mint vállalkozó között jött létre szerződés, melynek tárgya többek között festési, hideg és meleg burkolási munkák, vakolás, szigetelés, kertészeti munkák, stb. voltak, a szerkezetépítés kivételével. A vállalkozási díjat tételes felmérésre utalással határozták meg.

A II. rendű alperes képviselőjében B. Z. vezérigazgatónak önálló, I. P. vezérigazgató helyettesnek együttes cégjegyzési jogosultsága volt. A II. rendű alperes részéről a törvényes képviselői jogosultsággal nem rendelkező projektvezető, G. M., felelt az építkezés megvalósulásáért, ellenőrizte a munkavégzést. A II. rendű alperes részére megbízás alapján Sz. I., illetve a munkaviszonyban álló L. F. látott el építésvezetői, műszaki vezetői feladatokat. E körben L. F. gondoskodott az ütemterv tartásáról, az alvállalkozók munkájának összehangolásáról, minőségellenőrzésről. E feladatának teljesítése során gyakran közvetlenül is jelezte a felperes jogelődje részére, hogy adott időben a munkaterület mely részén, milyen feladatok elvégzésére van szükség.

Az I. és a II. rendű alperesek közti vállalkozási szerződésben rögzített befejezési határidő közeledésével nyilvánvalóvá vált, hogy a vállalt időpontra az I. rendű alperes nem fog tudni teljesíteni, mivel ekkorra fizetési gondjai alakultak ki. A munkák folytatása és befejezése érdekében több alkalommal került sor egyeztetésre a peres felek, továbbá a többi vállalkozó között.

Felvetődött a felperesi jogelőd és a II. rendű alperes közti szerződéskötés lehetősége, különös tekintettel arra, hogy az I. rendű alperes által elvállalt műszaki tartalom túlnyomó részét alvállalkozóként a felperesi jogelőd valósította meg, és az I. rendű alperes által biztosítandó anyagok beszerzéséről többször gondoskodott. Emiatt a II. rendű alperes a felperesi jogelődtől egy felmérést is kért, a ténylegesen általa elvégzett munkálatokról, szerződéskötésre azonban nem került sor köztük. Néhány hónappal később felmerült annak lehetősége is, hogy az I. rendű alperes a II. rendű alperessel szembeni vállalkozási díjkövetelésének egy részét a felperesi jogelődre engedményezi. Ezzel kapcsolatban több, különböző okirat-tervezet is keletkezett, de olyan engedményezési szerződés aláírására, amelyet mindegyik fél aláírt volna, nem került sor.

Eközben a felperesi jogelőd az építkezésen több olyan munkát elvégzett, mely nem képezte részét az I. rendű alperessel 2009. február 2-án megkötött alvállalkozási szerződésnek, részét képezte viszont az I. rendű alperes által a II. rendű alperes felé tett vállalásnak. Az e munkák elvégzéséért járó díjat az I. rendű alperes 2009. február 17-i, 2009. március 12-i és 2009. április 15-i részszámlájában, illetve végszámlájában számította fel, e munkák elvégzését az I. rendű alperes részére a II. rendű alperes leigazolta. Az I. rendű alperes által vállalt műszaki tartalomhoz kapcsolódó munkák utolsó felmérésére 2009. június 29-én került sor. Ezután az alperesek között vita bontakozott ki, végül köztük 2009. szeptember 10-én került sor elszámolásra és a szerződés lezárására, az egymással szembeni követelések beszámításával.

2009. július 5-én a felperesi jogelőd a II. rendű alperest levélben arról tájékoztatta, hogy az I. rendű alperessel kötött szerződése alapján csak 5.000.000,- Ft kifizetésére került sor, és emiatt a levonulás mellett döntött, amikor a II. rendű alperes műszaki vezetőjétől, G. M.-tól szóbeli ajánlatot kapott arra, hogy a festési és a glettelési munkálatokra a felperesi jogelőd közvetlenül a II. rendű alperessel kössön szerződést és így ki lesz fizetve a teljes díj. Rögzítette, hogy ez az ajánlat később nem valósult meg, de e biztatásra a felperesi jogelőd a munkát tovább folytatta. Ebben a levélben felszólította a II. rendű alperest, hogy a szóbeli

ajánlatnak megfelelően kössék meg a vállalkozási szerződést, és fizessék meg az I. rendű alperestől várt vállalkozási díjat.

A levélre a II. rendű alperes 2009. július 14-én levélben reagált, amelyben kifejtette, hogy vállalkozási jogviszony a II. rendű alperes és a felperesi jogelőd között nem jött létre, mivel a II. rendű alperes az I. rendű alperessel mint alvállalkozóval létesített jogviszonyt, és e céggel fog elszámolni, így fizetési kötelezettsége a felperesi jogelőd felé nincs. Az I. rendű alperes helyett a felperesi jogelőd felé díjat nem kíván fizetni. Ígéretet sem tett arra, hogy közvetlen vállalkozási jogviszonyba fognak kerülni, csak abban az esetben vállalt volna kötelezettséget a kifizetésre, ha engedményezésre kerül sor.

2009. augusztus 4-én a felperesi jogelőd az I. rendű alperes részére fizetési felszólítást és 6.413.635,- Ft-ról kibocsátott számlát küldött. Ugyanekkor a II. rendű alperes részére is számlát küldött 11.086.365,- Ft-ról a homlokzati hőszigetelés és egyéb szakipari munkálatokra utalva. A II. rendű alperesnek küldött számla mellékletét képezte egy írásbeli felszólítás arra hivatkozással, hogy a II. rendű alperes műszaki vezetője, G. M. , elfogadta a munkákra vonatkozó árajánlatot és ígéretet tett az elvégzett munkák kifizetésére, ezáltal szóban kötött szerződés jött létre. Mellékelte továbbá egy felsorolást az elvégzett munkanemekről, melyeket G. M. projektvezető és L. F. építésvezető egyeztettek.

G. M. a 2009. augusztus 13-án kelt II. rendű alperes vezérigazgatójához küldött levelében tagadta, hogy a felperesi jogelődtől árajánlatot fogadott el, és tőle munkát rendelt volna. Előadta, hogy a felperesi jogelőd ügyvezetőjének csak annyit mondott, hogy a kifizetés kérdésében közre tud működni abban az esetben, ha az I. rendű alperes részére végzett munkát ez utóbbi ügyvezetője leigazolja és engedményezéssel hozzájárul saját követelése terhére történő közvetlen teljesítéséhez. Ezek után a 2009. augusztus 18-i levelében a II. rendű alperes ismét visszautasította a felperesi jogelőd állításait a szerződéses jogviszony hiányára hivatkozva.

2009. szeptember 2-án a felperesi jogelőd és a II. rendű alperes között egyeztetésre került sor, ahol a felperesi jogelőd ügyvezetője ismét G. M. projektvezető szóbeli megrendeléseire hivatkozott. I. P. vezérigazgató helyettes az állításokat tagadta, közölve, hogy jogviszony hiányában engedményezésre van szükség ahhoz, hogy a felperes jogelődje részére kifizetést teljesítsen.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2009. október 16-án benyújtott és többször módosított keresetében az I. rendű alperest 6.953.100,- Ft vállalkozási díj és annak 2009. augusztus 12-től a kifizetésig járó a Ptk. szerinti késedelmi kamat; míg a II. rendű alperest 11.012.891,- Ft vállalkozási díj és annak 2009. augusztus 29-től a kifizetésig járó a Ptk. szerinti késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni.

Az I. rendű alperessel kapcsolatban a 2009. február 2-án kötött vállalkozási szerződésre és arra hivatkozott, hogy az elvégzett munka ellenértékeként csak 5.000.000,- Ft kifizetésére került sor, míg az ezt meghaladó és a kereseti kérelemben rögzített összeget a részére nem fizette ki.

A II. rendű alperessel szemben vele szóban létrejött szerződésre hivatkozott, tekintettel arra, hogy árajánlatot adott különböző munkákról a II. rendű alperes projektvezetőjének, G. M.-nak, aki kérte a munkálatok elvégzését arra tekintettel,

hogyan e munkák nagy része vagy nincs kiadva az I. rendű alperesnek mint alvállalkozónak, vagy bizonyos munkarészek ki vannak adva az I. rendű alperesnek, de azok elvégzését még nem kezdte meg, így azok törölhetők az I. rendű alperessel kötött szerződéséből. Az elvégzett munkákat és a felszámított díjat tételesen a 8. számú előkészítő irata tartalmazza.

Az I. rendű alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását és perkieltségben történő marasztalását kérte arra hivatkozással, hogy a felperesi követelések a felperesi jogelőd részére, a munkájának az ellenértékéért, teljes egészében ki lett fizetve.

A II. rendű alperes az ellenkérelmében ugyancsak a felperes keresetének az elutasítását és perkieltségben történő marasztalását kérte jogviszony hiányára hivatkozással.

E körben előadta, hogy a díjkieltevés mögötti szakipari munkákra vállalkozási szerződést az I. rendű alperessel kötött, a felperesi jogelőd az I. rendű alperesnek volt az alvállalkozója. A felperesi jogelődnek megrendelést a munkák elvégzésére nem adott, a felperes által hivatkozott projektvezető szerződéskötésre nem volt jogosult, a vezérigazgató helyettes ugyancsak nem rendelkezett önálló cégjegyzési joggal, de egyébként sem rendeltek meg és nem hagytak jóvá megrendelést a felperesi jogelődtől. Az I. rendű alperes fizetési nehézségeiről tudtak, szóban próbáltak nyomást gyakorolni az I. rendű alperesre az alvállalkozók. Közvetlenül a felperesi jogelőd részére csak akkor teljesíthetett volna kifizetést, ha az I. rendű alperes a díjkieltevését vagy annak egy részét a felperesi jogelődre engedményezi, amire nem került sor. A kieltevés mögötti műszaki tartalom elvégzéséért járó díjat a vele leszerződött és a munkákat megvalósító I. rendű alperes és a H-..... Kft. részére megfizette, a felperesi kereset teljesítése számára kétszeri fizetéssel járna.

A Fővárosi Bíróság a 2011. november 17-én kelt 19.G.41.740/2009/33. számú ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy a felperesnek 15 nap alatt fizessen meg 6.953.100,- Ft tőkét és ezen összeg után 2009. augusztus 12-től a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő mértékű késedelmi kamatot, továbbá 434.570,- Ft perkieltséget, valamint az államnak 417.200,- Ft illetéket. A II. rendű alperessel szemben a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy a II. rendű alperes részére 15 nap alatt fizessen meg 600.000,- Ft perkieltséget, valamint az államnak - külön felhívásra - 657.000,- Ft eljárási illetéket.

Határozata indoklásában a II. rendű alperessel kapcsolatban rögzítette, hogy a II. rendű alperes tagadásával szemben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy szóbeli szerződés jött létre köztük az általa hivatkozott építési munkák elvégzésére. A felperes G. M. projektvezető és I. P. vezérigazgató helyettes szóbeli megrendeléseire hivatkozott, majd L. F. építésvezető megrendeléseire is.

I. P. tanúvallomásában előadta, hogy a felperesi jogelőddel nem került a II. rendű alperes szerződéses kapcsolatba, nem rendelt meg és nem is hagyott jóvá megrendelést a felperesi jogelőd felé. A felperes által hivatkozott munkafolyamatok elvégzésre kerültek, de ezeket a felperesi jogelőd nem az I. rendű alperes helyett,

hanem annak alvállalkozójaként végzett el L. F. építésvezető és G. M. projektvezető irányításával. Az I. rendű alperes ismert fizetési gondjai miatt a felperesi jogelőd kezdeményezésére felmerült annak lehetősége, hogy az I. rendű alperes a felperesi jogelődre engedményezi a II. rendű alperessel szembeni követelését. Több engedményezési tervet is látott, azonban ez különböző okok miatt nem realizálódott.

L. F. tanú határozottan cáfolta, hogy a II. rendű alperes, illetve annak képviseletében munkák elvégzését rendelte volna meg a felperesi jogelődtől, kizárólag a munkák ütemezését szervezte, tudomása szerint G. M. projektvezető sem adott megrendelést a felperesi jogelődnél. Az valóban előfordult, hogy a felperesi jogelődtől közvetve felhívta bizonyos munkák elvégzésére, de ezek tipikusan már elkezdett munkák befejezésére vonatkozó felszólítások voltak. Az I. rendű alperes teljesítette saját szerződése csökkentett műszaki tartalmát, illetve az általa elvégzendő munkák nagy részét alvállalkozóként a felperesi jogelő véggezte el. Szerződés azonban a felperesi jogelő és a II. rendű alperes között nem jött létre és olyan megállapodás sem, hogy közvetlenül a felperesi jogelő részére teljesít a II. rendű alperes kifizetést.

G. M. tanúvallomásában ugyancsak tagadta, hogy munkát rendelt volna meg a felperesi jogelődtől. Elmondása szerint mindig az I. rendű alperes részére adott utasítást munkák elvégzésére. A felperesi jogelő részére a díjazás közvetlen kifizetését sem ígérték meg, engedményezésre nem emlékezett. Tudott arról, hogy a projekt befejezése után a felperesi jogelő díjazást követelt tőlük, azonban e munkákat az I. rendű alperessel számolták el és azok díját annak fizették ki.

Ezen tanúk vallomásainak értékelésekor az elsőfokú bíróságnak figyelembe kellett vennie, hogy mindhárman a II. rendű alperes érdekkörébe tartozó személyek. E körülmény azonban önmagában nem adott okot tanúvallomásaik kirekesztésére. Az általuk elmondottak azonban nem támasztották alá a felperesi állításokat a szerződés létrejöttére vonatkozóan.

A rajtuk kívül meghallgatott tanúk vallomásai ugyanakkor a felperesi állásponthoz álltak közelebb, de teljes mértékben ők sem támasztották azt alá.

Szalontai István szerint G. M. utasította a felperes jogelődjét különböző munkák elvégzésére. Elmondása szerint G. M. megrendelést adott a felperesi jogelődnél munkák elvégzésére, továbbá L. F. hallott olyat is, hogy a munkáért a díjat a II. rendű alperes közvetlenül a felperesi jogelő részére fogja kifizetni. Ez utóbbi állítása azonban ellentmondásban állt tanúvallomásának azon részével, mely szerint a felperesi jogelő és a II. rendű alperes beszéltek olyanról, hogy közvetlen kifizetés történik, de nem tudja, hogy e kérdésben végül milyen megállapodás jött létre. Ugyancsak ellentmondásban állt állításaival az a megjegyzés, amely szerint „benyomása volt”, hogy az I. rendű alperes az egész munkát a felperesi jogelővel kívánja elvégeztetni úgy, hogy közben a II. rendű alperestől ő fog díjazást kapni. A tanú később már azt mondta, hogy számára G. M. utasításainak határozottságából tűnt természetesnek és logikusnak, hogy a felperesi jogelő részére közvetlen kifizetést fog a II. rendű alperes teljesíteni. Elmondta azt is, hogy az engedményezés lehetősége is szóba került, ami végül meghiúsult. Tanúvallomásából összességében az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem lehet a megrendelés tényére következtetni. Amennyiben közvetlen szerződés létrejött

volna a II. rendű alperes és a felperesi jogelőd között, úgy az engedményezés kérdése fel sem merülhetett volna.

Ugyanezek az ellentmondások fellelhetők R. Z. és S. I. tanúk vallomásaiban is. R. Z. szerint G. M. ígéretet tett arra, hogy a II. rendű alperes közvetlenül a felperesi jogelőd részére fog díjat fizetni. Ebből az állításból azonban nem következik szükségszerűen, hogy szóbeli szerződés létrejött volna, figyelemmel az engedményezéssel kapcsolatos tárgyalásokra. L. F. tanúval történt szembesítése során először határozottan azt állította, hogy a munkák elvégzésére L. F. adott utasítást, illetve volt egy megbeszélés, melyen abban maradtak, hogy a felperesi jogelőd fog egyes munkákat megfinanszírozni, melyek ellenértékét a II. rendű alperes megfizeti neki. Majd L. F. fentiekkel ellentétes tanúvallomásának meghallgatását követően nem mondott ellent, csak arra utalt, hogy a II. rendű alperes alkalmazottainak viselkedése megtévesztő volt.

S. I. ugyancsak nem tett egyértelmű tanúvallomást. Elmondása szerint az I. rendű alperesről kiderült fizetéseképtelensége, ezért a felperesi jogelőd úgy gondolta, hogy a II. rendű alperes alvállalkozóiként dolgoznak. Elmondta, hogy G. M. projektvezetővel vették fel a kapcsolatot, aki új szerződés megkötését helyezte kilátásba annak érdekében, hogy a felperesi jogelőd alkalmazottai ne vonuljanak le. A tanú vallomásából az derült ki, hogy különböző egyeztetéseken szóba került a felperesi jogelőddel közvetlenül megköthető szerződés, de az engedményezés is, azonban ezek közül egyik sem realizálódott. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint szerződéskötés esetén az engedményezésnek fel sem kellett volna merülnie.

Megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy a R. Z. tanúvallomása szerint a felperesi jogelőd ügyvezetője írásbeli szerződéskötéshez, illetve megrendeléshez ragaszkodott, amiből az következik, hogy írásbeliség hiányában a felperesi jogelőd sem tekintette létrejöttnek a szerződést. S. I. arra is utalt, hogy az engedményezés lehetősége néhány hónappal később merült fel, mint az, hogy az I. rendű alperes által végzendő feladatok körét szűkítsék és azokra a felperesi jogelőddel kössön szerződést a II. rendű alperes. Mindebből az következik, hogy nem jött létre szóban sem megállapodás a felek között.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a tanúvallomások egybevetéséből nem vonható le az a következtetés, hogy a II. rendű alperes megrendelést adott volna a felperesi jogelődnek. R. Z., Szalontai István és S. I. tanúk, amikor a megrendelés kifejezést használták, akkor L. F. és G. M. magatartását minősítették jogilag, vallomásuk e része nem tekinthető tényelőadásnak. Az a körülmény, hogy a munkák ütemezésével kapcsolatban utasítást kaptak a II. rendű alperes megbízottjaitól, nem egyenértékű a szerződéses jogviszony létrejöttével.

A felperesi jogelőd ügyvezetőjének személyes meghallgatása során tett előadása nem tartalmaz szerződés létrejöttére vonatkozó tényt. Az, hogy G. M. és más II. rendű alperesi személyek „ígéretet tettek arra, hogy ki fogják őt fizetni, csak ne vonuljanak le”, önmagában szintén nem utal közvetlen szerződéses jogviszony létrejöttére. Ezen túlmenően maga is említést tett engedményezésről, ami ugyancsak a jogviszony hiányára utal.

A keresetlevél mellékleteként a felperes maga csatolt egy levelet, amelyet a II. rendű alperesnek küldött és a szerződés megkötésére vonatkozó felszólítást tartalmazott, megemlítve G. M.-tól kapott szóbeli ajánlatot, mely nem teljesült. A

felperesi jogelőd csak a 2009. augusztus 4-i levélben utalt a szóbeli szerződés létrejöttére. A 2009. szeptember 2-i egyeztetésről felvett jegyzőkönyvből az derült ki, hogy a felperes jogelődjének ügyvezetője - eltérően a perbeli nyilatkozattól - elismerte, hogy I. P.-től megrendelést nem kapott, illetve jelezte, hogy megtévesztés áldozatának tekinti magát. Utóbbi megjegyzéséből kiderült, hogy legkésőbb ekkor már tisztában volt azzal, hogy nem jött létre szerződés.

Nem vitatott peradat, hogy a II. rendű alperes és az I. rendű alperes között megrendelői, vállalkozói kapcsolat állt fenn, annak műszaki tartalma G. M. , I. P. , L. F. tanúk vallomásaiból egyértelműen megállapítható. Ebből az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a felperesi jogelőd szerint elvégzett munkák, illetve az alperesek közti szerződés műszaki tartalmát képező munkák között a munkanemek tekintetében teljes az egybeesés. Az alperesek közti szerződés műszaki tartalmát igazolják a 19. sorszámú beadvány mellékletéhez csatolt teljesítésigazolások, felmérési naplók, melyből megállapítható, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperes részére igazolta le a ténylegesen a felperesi jogelőd által elvégzett és a kereseti követelés alapjául hivatkozott munkákat, leszámítva azt a néhány tételt, melyet a H-..... Kft. részére igazolt le. Az ezzel kapcsolatban az I. rendű alperes által kiállított számlák arra is utalnak, hogy az ilyen módon elvégzett munkák ellenértékét az I. alperes a II. rendű alperesnek kiszámlázta, aki az ellenértéket megfizette. Mindezek a peradatok ugyancsak cáfolják a felperesnek a jogviszony létrejöttére vonatkozó állításait.

Összességében a rendelkezésre álló adatokból arra lehetett következtetni, hogy a felperesi jogelőd a 2009. február 2-ai alvállalkozási szerződés műszaki tartalmán túlmenő tevékenységet végzett az I. rendű alperes részére, akik között a jogviszony a megbízás nélküli ügyvitel szabályainak megfelelő alkalmazásával minősíthető. A felperesi jogelőd által az I. rendű alperes részére nyújtott, a szerződés keretein túlmenő szolgáltatások viszont az I. és a II. rendű alperesek egymás közti szerződésének műszaki tartalmát képezték, ezekért a díjat a II. rendű alperes az I. rendű alperes részére megfizette. Ezért a II. rendű alperes oldalán a felperesi jogelőd kárára történt gazdagodás sem állapítható meg. A felperesi jogelőd rovására nem a II. rendű, hanem az I. rendű alperes gazdagodott, mivel az ő érdekében nyújtott szolgáltatások díját a felperesi jogelőd részére nem fizette meg, ugyanakkor e szolgáltatásokért a II. rendű alperestől ellenértékben részesült.

Mivel a felperes a szerződés létrejöttét nem tudta bizonyítani és a rendelkezésre álló adatok alapján az sem állapítható meg, hogy az ő rovására a II. rendű alperes jutott volna vagyoni előnyhöz, ezért az elsőfokú bíróság a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatásával a II. rendű alperes keresete szerinti marasztalását; másodlagosan a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének a II. rendű alperest érintő része a per irataival és a perben megismert adatokkal ellentétes ténykövetkeztetésből helytelen jogkövetkeztetést alkalmaz, ezért az ítéletet felül kell bíráltni.

A részletesen kimunkált per irataiban és annak mellékleteiben pontosan megadta azokat a szakipari munkákat, melyeket az I. rendű alperessel írásban és a II. rendű alperessel szóban kötött vállalkozási szerződés alapján elvégzett. Az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal ellentétben tanúvallomásokkal bizonyította, hogy a perbeli épületre vonatkozóan 2009. tavaszán G. M.-nal kötött megbízási szerződést. Ezt a tényt bizonyította I. P. tanúvallomása, hivatkozva a 2011. március 11-én tartott tárgyaláson előadottakra. Tanúvallomása egyértelműen igazolta azt a felperesi állítást, hogy G. M. volt az, aki az építkezésen dolgozó alvállalkozókkal tárgyalt mint a megbízó társaság képviselője, a felperes jogelődje vele kötötte meg a vállalkozási szerződést. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem ebből a peradatból vonta le a következtetéseit.

Azt, hogy a II. rendű alperessel a vállalkozási szerződés megkötésre került, igazolta a felperes jogelődje törvényes képviselőjének előadása is, mert az ítéletben idézetekkel ellentétben R. Z. konkrétan említette azt, hogy a II. rendű alperes részéről G. M.-nal kötött vállalkozási szerződést azokra a szakipari munkálatokra, melyek az épület befejezése érdekében szükségesek voltak, mivel az I. rendű alperes fizetés- és munkaképtelenné vált. Azt, hogy az I. rendű alperes már nem volt fellelhető a munkaterületen 2009. februárjától, más tanúvallomások is alátámasztották.

Az ítélet hivatkozásával ellentétben a II. rendű alperes pontosan tudta, hogy a felperes az I. rendű alperes felé csak gletteléssel és festéssel tartozik.

Az elsőfokú bíróság ítélete azért is megalapozatlan, mivel okiratból megismerhető tényadatok hiányában tett olyan következtetéseket, mely a felperes által elvégzett munkálatok az I. és a II. rendű alperesek közötti szerződés műszaki tartalmát képezte és ezért annak díját a II. rendű alperes az I. rendű alperesnek fizette meg, azonban sem az I. rendű alperes, sem a II. rendű alperes nem csatolta be a közöttük létrejött vállalkozási szerződést, azaz nem nyert bizonyítást, hogy a felperes jogelődje által elvégzett munkálatok egyáltalán szerepeltek-e az I. rendű alperesnek a II. rendű alperessel kötött vállalkozási szerződésében.

Felperes jogelődjének a törvényes képviselője nyilatkozatát kétség nélkül támasztották alá S. I. , R. Z. és Szalontai István tanúk vallomásai, akik közül Sz. I nem is tartozik a felperes jogelődje érdekkörébe. A tanúk valamennyien elmondták, hogy az I. rendű alperes a fizetése képtelensége és a teljesítésképtelensége miatt 2009. februárjában már nem volt a munkaterületen és a munkálatokat a felperesi társaság és annak alvállalkozói végezték el a felperes jogelődje és G. M. között létrejött vállalkozási szerződés alapján. A tanúk azt is elmondták, hogy a munkákat G. M. és L. F. utasításai alapján végezték el.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság G. M. és L. F. felperesi jogelőd felé fennálló utasítási jogát elfogadta, ugyanakkor azt állapította meg, hogy az nem egyenértékű a szerződéses jogviszony létrejöttével. Álláspontja szerint a II. rendű alperes helyszíni képviselői csak akkor gyakorolhattak utasítási jogot a felperes irányába, ha ezt megalapozta egy szerződés a felek között. Az utasítási jog gyakorlásából az következik, hogy a felek között létrejött a vállalkozási szerződés.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával szemben az engedményezés 3-4 hónappal G. M.-nal szóban történt szerződéskötés után, azaz május - június hónapban került szóba a felek között, amikor egyértelmű lett, hogy a szóban kötött

szerződés nem került írásba foglalásra és ennek hiányában a II. rendű alperesi képviselő G. M. és a felperesi jogelőd között létrejött szerződés ellenére a II. rendű alperes nem fizeti meg a vállalkozási díjat a felperesi jogelődnek. Mindez azt jelenti, hogy az engedményezés mint másodlagos opció nem volt mindvégig a felek jogviszonyában.

Álláspontja szerint a Pp. 164. §-ában foglalt bizonyítási teher követelményeinek eleget tett, mivel bizonyította, hogy a felperesi jogelőd és a II. rendű alperes képviselője között érvényesen létrejött a vállalkozási szerződés. A felperes bizonyította az általa teljesített szolgáltatások mennyiségét és értékét is annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság a jogalap hiánya miatt mellőzte az igazságügyi építési műszaki szakértő kirendelését.

A II. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a kellően részletes és alapos bizonyítási eljárás lefolytatása alapján helytállóan állapította meg, az így megállapított tényállásból helyes jogi következtetést vont le, ezért az ítélete megalapozott.

A perben a felek által szolgáltatott okirati bizonyítékok és a tanúvallomások a felperes keresetének alátámasztására nem alkalmasak, azokat a maguk összességében értékelve éppen azt lehet megállapítani, hogy a felperes és a II. rendű alperes között vállalkozási szerződés nem jött létre. A II. rendű alperes a felperestől a felperes által megjelölt munkákat nem rendelte meg, a felperes a munkákat a II. rendű alperes részére nem teljesítette. A felperes a fellebbezésében a széles körben lefolytatott bizonyítási eljárás eredményét, különös tekintettel a kihallgatott tanúk vallomására, tévesen elfogultan, nem a maguk összességében, hanem egyes, számára kedvező részletet kiragadva értékelte.

Önmagában az a körülmény, hogy a felperes állítása szerint részletesen kimunkált perirataiban és annak terjedelmes mellékleteiben pontosan megadta azon szakipari munkákat, melyeket az I. rendű alperessel írásban és a II. rendű alperessel szóban kötött szerződés alapján elvégzett, nem bizonyítja azt, hogy ezen munkák vonatkozásában a II. rendű alperes megrendelést adott volna, hogy a felek között szóban szerződés jött volna létre, illetve, hogy ezen munkákat a felperesi jogelőd elvégezte. A perbeli bizonyítékok alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a tárgyi építkezéssel összefüggésben a felperesi jogelőd által megjelölt munkákat a II. rendű alperes részére a felperesi jogelőd nem végezte el. A jogviszony létrejöttét a meghallgatott tanúk vallomásai nem támasztották alá. I. P. , G. M. és L. F. tanúvallomásával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a II. rendű alperes képviselőjében egyikőjük sem volt jogosult sem megrendelés adásra, sem szerződéskötésre.

Az a felperesi állítás, hogy az utasítási jogkör egyenlő a szerződés létrejöttével, teljességgel megalapozatlan és téves.

A tanúvallomások alapján az nem nyert bizonyítást, hogy a felperes és a II. rendű alperes között vállalkozási jogviszony jött volna létre, a jogviszony elemei - így az elvégzendő munkák köre, mennyisége, a megállapodott vállalkozási díj és teljesítési határidő - nem kerültek bizonyításra.

A Fővárosi Ítéltábla a közhiteles cégnyilvántartás adataiból megállapította, hogy a ..... Építőipari és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság I. rendű alperes felszámolást követően 2012. május 3. napjával a cégnyilvántartásból törlésre került.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helytálló jogi következtetéssel hozta meg a döntését, amelynek során megállapította, hogy a felek között nem jött létre vállalkozási szerződés a felperes által állított munkákra vonatkozóan.

A fellebbezésben nincs olyan tény és nem is hivatkozik olyan bizonyítékra a felperes, amit az elsőfokú bíróság nem értékelt és mérlegelt volna okszerűen. Az elsőfokú bíróság a meghallgatott tanúvallomások és az okiratok mérlegelése alapján részletesen megindokolta, hogy melyik tanúvallomást, okiratot hogyan értékelt és azokból mit, hogyan fogadott el. Önmagában a szakipari munkák felsorolása és az utasítási jogra hivatkozás nem hoz létre a felek között szóban sem vállalkozási szerződést, ahogy azt az elsőfokú bíróság a határozata indokolásában részletesen kifejtette.

Az alperes fellebbezése lényegében az elsőfokú bíróság ítéletének a felülmérlegelésére irányul.

A Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok egybevetésével állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A bíróság mérlegelése kiterjed egyrészt az egyes bizonyítékok bizonyító erejének megállapítására, másrészt a bizonyítékoknak és a felek, valamint a per egyéb résztvevői magatartásának egybevetésével és a maguk összességében való értékelésére. Az elsőfokú bíróság helyes, a Pp. idézett rendelkezésének megfelelő mérlegeléssel állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította, hogy az általa állított munkákra vonatkozóan az alperessel szóban vállalkozási szerződés jött volna létre, ezért az ezzel kapcsolatos igényét nem tudja érvényesíteni. Az okszerű mérlegelésen és értékelésen alapuló tényállás a másodfokú bíróságot is köti, ezért a másodfokú eljárásban nem volt lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére (BH 2006/403).

A Fővárosi Ítéltábla rögzíti, hogy vállalkozási szerződés akkor jön létre, ha a felek a lényeges, valamint bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben megállapodnak (Ptk. 205. § (2) bekezdés). A Ptk. egyes rendelkezései és a bírói gyakorlat alapján ez azt jelenti, hogy a feleknek a szolgáltatás tárgyában kell megállapodni a mennyiség és a minőség meghatározásával a vállalkozási díj összegében, továbbá a teljesítési határidőben ahhoz, hogy a felek között a szerződés létrejöjjön. A felperes ezzel szemben a vállalkozási szerződés létrejöttének egyik elemét sem tudta bizonyítani.

Az elsőfokú bíróság Pp. 252. § (3) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezésére nincs ok, mert további bizonyítási eljárás lefolytatására, ezen belül szakértői bizonyításra azért nincs szükség, mert a felperes a keresete jogalapját nem tudta bizonyítani. A jogalapra vonatkozóan a felperesnek további bizonyítási indítványa nem volt, a fellebbezésében is azt az álláspontját erősítette meg, hogy bizonyította az alperessel kötött vállalkozási szerződést.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell az alperesnek a másodfokú eljárás során felmerült költségét megfizetnie. A másodfokú bíróság az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg.

Budapest, 2012. év november hó 8. napján

. Mika Ágnes sk.  
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.  
előadó bíró

Dr. Tibold Ágnes sk  
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő

Fővárosi Ítéltábla  
14.Gf.40.130/2012/6.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Nagy Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Maschefszy Ügyvédi Iroda által képviselt Progress-B'90 Építőipari és Fővállalkozó Zártkörűen Működő Részvénytársaság (1203 Budapest, Emília u. 15.) alperes ellen vállalkozási díj megfizetése iránt indított folyamatban volt perében meghozta az alábbi

K i j a v í t ó v é g z é s t :

A Fővárosi Ítéltábla a 14.Gf.40.130/2012/5. számú ítéletének rendelkező részét az illeték fizetésre vonatkozóan akként javítja ki, hogy a felperes teljes költségmentességére tekintettel a le nem rótt 881.030,- (Nyolcszáznyolcvanegyezer-harminc) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A kijavító végzés ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül 3 példányban benyújtandó, a Kúriának címzett fellebbezésnek van helye.

### I n d o k o l á s

A Fővárosi Ítéltábla a 14.Gf.40.130/2012/5. számú ítéletében a fellebbezési eljárási illeték vonatkozásában akként rendelkezett, hogy a felperes fizessen meg az államnak az illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt 881.030,- Ft fellebbezési eljárási illetéket az állami adóhatóság külön felhívására.

A Fővárosi Ítéltábla hivatalból észlelte, hogy a felperes nem illetékfeljegyzési jog kedvezményében, hanem a Fővárosi Törvényszék 19.G.41.740/2009/40. számú végzése alapján teljes költségmentességben részesült, ami azt jelenti, hogy fellebbezésének eredménytelensége esetén sem kell az eljárási illetéket megfizetnie, mert költségmentességben részesült felet nem lehet a meg nem fizetett illeték megfizetésére kötelezni (6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés).

A Pp. 224. § (1) bekezdése szerint a bíróság névcsere, hibás névírás, szám vagy számítási hiba, vagy más hasonló elírás esetén a határozat kijavítását végzéssel bármikor hivatalból is elrendelheti.

A másodfokú bíróság hivatalból észlelte, hogy a felperes költségkedvezményét tévesen illetékfeljegyzési jogként értékelte annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság részére a fellebbezés benyújtását követően személyes költségmentességet engedélyezett, ezért a fenti jogszabályi rendelkezés alapján a felperesre vonatkozó illetékfizetésre vonatkozó részt hivatalból kijavította.

Erre tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint a fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A fellebbezésre való jogosultság a Pp. 233/A. §-án alapul.

Budapest, 2012. év november hó 8. napján

. Mika Ágnes sk.

a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsanna sk.  
előadó bíró

. Tibold Ágnes sk.  
bíró

E végzés jogerős  
2012. december 27. napján.  
Bp.2013. január 10.  
Dr. Mika Ágnes sk.  
tanácselnök